

1792. Russocki M. Glas.

G Ł O S

M I K O Ł A I A R U S S O C K I E G O

CZESNIKA i POSŁA KRAKOWSKIEGO,
KAWALERA ORDERU S. STANISŁ;

NA SESSYI SEYMOWEY

Dnia 2. Stycznia 1792. R.

M I A N Y

NAYIASNIEYSZY KROLU!
NAYIASNIEYSZE STANY!

JEst to zaszczytem wolnego Narodu,
mówić w szczerości, radzić z prze-
konania; ale jest to chwałą Rządu Na-
szego, mieć Króla Obywatela, który o-
świadczaiąc Zdanie w materyach dobra
Publicznego tyczących się, szuka mądro-
ścią swoją oświecać, ale szacuje Zdanie,
które z przeświadczenia wewnętrznego po-
chodzi. Miło jest Polakowi żyć w takich
czasach, iakie wielbił Pliniusz pod Tra-
ianem: *rara temporum felicitate, ubi sentire
quod velis, & quod sentias, dicere licet.*

Spodziewałem się, Nayiasnieysze
STANY, iż tocząca się od tak dawne-

go czasu młoterya Sądu Ziemiańskiego
dziś do skuteczney swojej przyjdzie de-
czyzi; ale zastanawia mnie wniesienie
z delikatności prawda pochodzące, by
Sędziowie dzisiejsi w dalszym składzie,
bez nowego wybrania, obowiązek swoy
dopełniali. Znajduję nypierwey, iż
wniesienie takowe wyraźnie daney mi
Instrukcyi sprzeciwia się, którą w tym
mieyscu czytamy: 510. „ Obieranie Sę-
„ dziów Ziemijskich i Grodzkich wraz
„ z Pisarzami, Komornikami, Subdelega-
„ tami i Wicesgerentami, powinno bydź
„ zawsze przy Narodzie, i w Woiewódz-
„ twie obierani *pluralitate* mają bydź na
„ trzy lata, z wolnością ich utrzyma-
„ nia, gdy się Woiewództwu zdawać be-
„ dzie na drugie lat trzy, *Którzy zaraz*
„ *po zapadłym Prawie obierani bydź mają,*
„ Przysięgę wykonać w mieyscu Obrad
„ natychmiast powinni, a tych obiera-
„ nie od samego Woiewództwa należęć
„ tylko na Seymikach powinno. „ Zna-
lażem ieszcze wyraźnie: iż takowe zo-
stawienie Sędziów, którzy aktualnie U-
rząd ten posiadają, zdało się mi prze-
ciwne Ustawie Rządowej, która wyra-
źnie pod Artykułem osmym: *Władza*
Sadownicza zapewnia: iż Sądy Pier-
wszey Instancyi, dla każdego Woiewódz-
twa

stwa, Ziemi i Powiatu urządzone będą, do których Sędziowie wybierani będą na Sejmikach.

Byłem świadkiem Najjaśn: STANY gorliwości Waszey, iako przy utworzeniu nowym Assessoryi, usunięci od Sądów iey najpierwsi i poprzysięgli w Rzeczypospolitey Urzędnicy, zostawiona prawda moc Sądowa Ministrom Prezydującym w Kommissyach Rządowych, ale zdaje się: iż odpowiedzialność ich i kreskowanie na ich odsunięcie graniczą ten czas Sądowości, dziś po uchyleniu Grodzkich Sądów, Ziemianskie przy dawnych Urzędnikach zostawimy?

A potym o cóż tu idzie, czynisz się przez to krzywda zasłudze? Owszem cnota, zdatność, znany charakter w obraniu Sędziów przewodniczyć będą. Nie minie tego Urząd Sędziego, który się go godnym pokazał, kto słusznym, poczciwym był Sędzią, ten wzywany szukany i proszony będzie, co iemu większą sławę przyniesie. Jeżeli który Sędzią mógł być bez ufności współ. Braci, takowy nie wart względu, ale go mieć powinna ofiara Sędziowska; Obywatele ucisnieni, może wyzuci z majątku lub sławy, by od złych Ludzi uwolnieni zostali, tak sprawy Sędziowskie. Prawa dogo-

dzi się, i Powszechność na przymiotach
sądzących nie straci.

Nayiaśnieysze STANY: mamy sobie
wskazane prawidło mocy i trwałości szczę-
ścia Kraiowego w Ustawie Rządowej;
cokolwiek w niej wyraźnego znajduie
się, to nie podpada żadnemu tłómacze-
niu; zaczym ieżeli iednomyślności na o-
bieranie Sędziów Ziemskich nie będzie,
o rozwiązanie tey wątpliwości przez kre-
ski upraszać będę.

XVIII 1. 1130

F

XVII. 1. 1130